

## CUPRINS

### CAPITOLUL I. PERSOANELE – SUBIECTE ALE RAPORTULUI

JURIDIC CIVIL .....	15
Secțiunea I- a. Considerații generale privind persoana fizică .....	15
1.1. Noțiunea de persoană fizică .....	15
1.2. Noțiunea de subiecte de drept civil .....	18
1.3. Categoriile de persoane – subiecte de drept civil .....	18
Secțiunea a II-a. Capacitatea civilă a persoanelor .....	19
2.1. Definierea noțiunii de capacitate civilă .....	19
2.2. Caracterele juridice ale capacității civile .....	20
2.3. Structura capacității civile .....	21
Subsecțiunea I-a Capacitatea de folosință a persoanei fizice .....	21
1. Noțiunea capacității de folosință .....	21
2. Caractere juridice ale capacității de folosință .....	22
3. Cadrul juridic al reglementării capacității de folosință .....	25
4. Caractere juridice .....	26
5. Clasificarea persoanelor fizice .....	29
2. Începutul capacității de folosință .....	30
2.1. Regula privind dobândirea capacității de folosință a persoanei fizice de la naștere .....	30
2.2. Excepția dobândirii capacității de folosință a persoanei fizice .....	31
2.2.1. Reglementarea legală a excepției .....	31
2.2.2. Condițiile de aplicare a excepției .....	32
2.2.3. Timpul legal al concepțiunii .....	33
2.2.4. Reproducerea umană asistată medical cu terț donator .....	34
3. Conținutul capacității de folosință a persoanei fizice .....	35
3.1. Noțiuni .....	35
3.2. Îngrădiri ale capacității de folosință .....	37
3.2.1. Noțiuni .....	37
3.2.2. Criterii de clasificare ale incapacităților .....	37
4. Încetarea capacității de folosință a persoanei fizice .....	40
4.1. Momentul în care are loc încetarea capacității de folosință a persoanei fizice .....	40
4.1.1. Reglementarea legală .....	40
4.1.2. Reguli privind stabilirea datei morții .....	40
4.2. Declararea judecătorească a morții .....	42
4.2.1. Definierea noțiunii și reglementare .....	42
4.2.2. Procedura declarării judecătorești a morții .....	44
4.2.2.3. Rectificarea datei morții .....	45
4.2.2.4. Efectele hotărârii declarative de moarte .....	46
4.2.2.5. Anularea hotărârii declarative de moarte .....	46

Subsecțiunea a II- a Capacitatea de exercițiu a persoanei fizice .....	50
1. Definiția capacității de exercițiu .....	50
1.2. Premisele capacității de exercițiu ale persoanei fizice .....	51
1.3. Fazele capacității de exercițiu ale persoanei fizice .....	52
1.4. Caracterele juridice ale capacității de exercițiu a persoanei fizice .....	52
2. Lipsa capacității de exercițiu a persoanei fizice .....	53
2.1. Persoane fizice lipsite de capacitate de exercițiu .....	53
2.1.1. Reglementarea legală .....	53
2.2. Reprezentarea legală a persoanei fizice lipsite de capacitate de exercițiu ....	54
2.3. Actele juridice civile care pot fi încheiate valabil de cel lipsit de capacitatea de exercițiu .....	55
2.4. Sancțiunea actelor încheiate de cel lipsit de capacitate de exercițiu .....	56
3. Capacitatea de exercițiu restrânsă .....	57
3.1. Definiție. Reglementare .....	57
3.2. Începutul capacității de exercițiu restrânsă .....	58
3.3. Conținutul capacității de exercițiu restrânsă .....	58
3.4. Încetarea capacității de exercițiu restrânsă .....	61
4. Capacitatea de exercițiu deplină .....	62
4.1. Noțiuni .....	62
4.2. Dobândirea capacității de exercițiu depline .....	62
4.3. Conținutul capacității de exercițiu depline .....	63
4.4. Încetarea capacității de exercițiu .....	63
5. Sancțiunea nerespectării dispozițiilor legale referitoare la capacitatea de exercițiu .....	64
6. Respectul ființei umane și al drepturilor ei inerente .....	65
6.1. Generalități .....	65
6.2. Drepturile la viață, la sănătate și la integritate ale persoanei fizice .....	66
6.3. Respectul vieții private și al demnității persoanei umane .....	68
6.4. Respectul datorat persoanei și după decesul său .....	71
<b>CAPITOLUL II. IDENTIFICAREA PERSOANEI FIZICE .....</b>	<b>73</b>
Secțiunea I-a. Chestiuni preliminare .....	73
1. Noțiune. Natura juridică .....	73
2. Necesitatea identificării persoanei fizice .....	74
3. Atributele (mijloacele) de identificare a persoanei fizice .....	74
Secțiunea a II-a. Numele .....	76
1. Definiție .....	76
2. Caracterele juridice ale numelui .....	78
3. Numele de familie și modul de dobândire .....	79
4. Modificarea numelui de familie .....	82
4.1. Modificarea numelui de familie determinată de schimbări ale filiației .....	82
4.2. Modificarea numelui de familie determinată de adopție .....	84
4.2.1. Încuviințarea adopției .....	85
4.2.2. Încetarea adopției .....	85
4.3. Modificarea numelui de familie determinată de căsătorie .....	86
4.4. Schimbarea numelui pe cale administrativă .....	87
4.4.1. Noțiune. Reglementare .....	87

4.4.2. Titularii prevederilor legale privind schimbarea numelui pe cale administrativă .....	88
4.4.3. Cazurile de schimbare a numelui pe cale administrativă .....	89
4.4.4. Procedura de schimbare a numelui .....	90
4.5. Retranscrierea numelui de familie și a prenumelui .....	93
5. Prenumele .....	93
5.1. Definiție .....	93
5.2. Stabilirea prenumelui .....	94
5.3. Schimbarea prenumelui .....	94
5.4. Retranscrierea prenumelui .....	95
6. Pseudonimul și porecla .....	95
6.1. Pseudonimul .....	95
6.2. Porecla .....	95
Secțiunea a-III-a Domiciliul și reședința .....	96
1. Noțiunea de domiciliu .....	96
2. Importanța domiciliului .....	97
3. Caracterele juridice ale domiciliului .....	98
4. Felurile domiciliului .....	99
4.1. Domiciliul de drept comun (voluntar) .....	99
4.1.1. Stabilirea domiciliului .....	99
4.1.2. Schimbarea domiciliului de drept comun (voluntar) .....	100
4.1.3. Dovada domiciliului de drept comun .....	101
4.2. Domiciliul legal .....	102
4.2.1. Noțiune. Caractere .....	102
4.2.2. Caracteristicile domiciliului legal .....	102
4.2.3. Categoriile de persoane care au domiciliul legal .....	102
4.2.4. Schimbarea domiciliului legal .....	104
4.2.5. Dovada domiciliului legal .....	104
4.3. Domiciliul profesional .....	104
4.4. Domiciliul ales (convențional) .....	104
4.4.1. Definiție .....	104
4.4.2. Natura juridică .....	105
5. Reședința persoanei fizice .....	105
5.1. Noțiune. Reglementare .....	105
5.2. Caracterele juridice .....	106
5.3. Importanța reședinței .....	106
5.4. Stabilirea reședinței .....	106
5.5. Schimbarea reședinței .....	107
5.6. Dovada reședinței .....	107
Secțiunea a IV-a Starea civilă .....	107
1. Considerații introductive .....	107
1.1. Noțiunea și conținutul stării civile .....	107
1.2. Caracterele juridice ale stării civile .....	109
1.3. Starea civilă și posesia de stat .....	110
2. Înregistrările de stare civilă .....	111
2.1. Definiție .....	111

2.2. Feluri (categori) de înregistrări de stare civilă .....	112
2.3. Organizarea înregistrărilor de stare civilă .....	112
2.4. Regulile privind înregistrările de stare civilă .....	113
3. Actele de stare civilă .....	117
3.1. Definiție .....	117
3.2. Natura juridică .....	117
Natura juridică a actelor de stare civilă este una mixtă .....	117
3.3. Reconstituirea și întocmirea ulterioară a actului de stare civilă .....	117
3.4. Anularea, modificarea, rectificarea și completarea actelor de stare civilă .....	118
3.5. Procedura judiciară de anulare, completare și modificare a actelor de stare civilă .....	119
3.6. Procedura administrativă a rectificării .....	120
4. Acțiunile de stare civilă .....	120
4.1. Definiție .....	120
4.2. Clasificare. Criterii .....	120
5. Proba stării civile .....	122
<b>CAPITOLUL III. OCROTIREA PERSOANELOR FIZICE PRIN MIJLOACE DE</b>	
<b>DREPT CIVIL .....</b>	<b>123</b>
Secțiunea I-a. Sistemul mijloacelor juridice de ocrotire a omului .....	123
1.1. Definiția sistemului mijloacelor juridice de ocrotire a omului .....	123
1.2. Categoriile de persoane fizice supuse ocrotirii prin mijloace juridice de drept civil .....	123
1.3. Reglementări interne și internaționale în materie. Enumerare .....	124
Secțiunea a II-a. Ocrotirea minorului .....	125
2.1. Ocrotirea minorului prin părinți (ocrotirea părintească) .....	125
2.1.1. Noțiunea ocrotirii părintești .....	125
2.1.2. Principiile generale care stau la baza ocrotirii părintești .....	126
2.1.3. Exercițarea autorității părintești .....	128
2.1.4. Conținutul autorității părintești. ....	128
2.1.5. Efectele divorțului cu privire la raporturile dintre părinți și copiii lor minori .....	128
2.1.6. Răspunderea părinților .....	130
2.1.7. Decăderea din exercițiul drepturilor părintești .....	130
2.1.8. Încetarea autorității părintești .....	131
2.2. Ocrotirea minorului prin tutelă .....	131
2.2.1. Definiție .....	131
2.2.2. Principiile care guvernează tutela minorului .....	133
2.2.3. Deschiderea tutelei .....	133
2.2.4. Capacitatea de a fi tutore .....	135
2.2.5. Consiliul de familie .....	136
2.2.6. Exercițarea tutelei .....	137
2.2.6.1. Exercițarea tutelei cu privire la persoana minorului .....	138
2.2.6.2. Exercițarea tutelei cu privire la bunurile minorului .....	138
2.2.6.3. Controlul exercitării tutelei (Obligații pe parcursul tutelei) .....	140
2.2.7. Încetarea tutelei .....	141
2.2.8. Răspunderea tutorelui .....	142

2.3. Protecția specială a copilului .....	143
2.3.1. Chestiuni preliminare .....	143
2.3.2. Definiție .....	144
2.3.3. Măsurile de protecție specială a copilului .....	144
2.3.3.1. Plasamentul .....	145
2.3.3.2. Plasamentul în regim de urgență .....	145
2.3.3.3. Supravegherea specializată .....	145
Secțiunea a III-a. Ocrotirea interzisului judecătoresc .....	146
3.1. Noțiunea interdicției judecătorești .....	146
3.1.1. Definiție .....	146
3.1.2. Reglementarea juridică .....	146
3.2. Condițiile punerii sub interdicție .....	148
3.3. Procedura punerii sub interdicție .....	149
3.4. Efectele punerii sub interdicție judecătorească .....	149
3.5. Încetarea interdicției .....	151
Secțiunea a IV-a Protecția persoanelor cu tulburări psihice .....	151
Secțiunea a V-a. Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă .....	155
5.1. Noțiune. Clasificare. Reglementare .....	155
5.2. Cazurile de instituire a curatelei .....	155
5.3. Procedura instituirii, conținutul ocrotirii și încetarea curatelei .....	156
<b>CAPITOLUL IV. PERSOANA JURIDICĂ – SUBIECT DE DREPT CIVIL .....</b>	<b>158</b>
Secțiunea I-a. Considerații introductive .....	158
1.1. Noțiunea de persoană juridică .....	158
1.1.1. Definiție .....	158
1.1.2. Terminologie .....	160
1.1.3. Reglementarea persoanei juridice .....	160
Secțiunea a II-a. Clasificarea și enumerarea persoanelor juridice .....	161
2.1. Criterii de clasificare .....	161
2.2. Principalele categorii de persoane juridice române .....	163
Secțiunea a III-a. Elementele constitutive ale persoanelor juridice .....	170
3.1. Considerații generale .....	170
3.2. Aspecte care circumstanțiază elementele constitutive .....	170
3.3. Conținutul elementelor constitutive .....	171
3.3.1. Organizarea de sine stătătoare (proprie) .....	171
3.3.2. Patrimoniul propriu .....	173
3.3.3. Scopul propriu .....	176
<b>CAPITOLUL V. ÎNFIINȚAREA PERSOANEI JURIDICE .....</b>	<b>178</b>
Secțiunea I-a. Chestiuni preliminare .....	178
1.1. Noțiunea de înființare a persoanei juridice .....	178
1.2. Modurile de înființare a persoanei juridice .....	178
Secțiunea a II-a. Conținutul modurilor de înființare .....	179
2.1. Înființarea persoanei juridice prin act de înființare al organului competent .....	179
2.2. Înființarea persoanei juridice prin act de înființare al celor care o constituie, autorizat, în condițiile legii .....	181
2.3. Înființarea persoanelor juridice printr-un alt mod prevăzut de lege .....	183

2.4. Înregistrarea persoanei juridice .....	183
2.5. Nulitatea persoanei juridice .....	184
2.5.1. Cauzele de nulitate .....	184
2.5.2. Efectele nulității persoanei juridice .....	184
CAPITOLUL VI. CAPACITATEA CIVILĂ A PERSOANEI JURIDICE .....	186
Secțiunea I-a. Considerații generale .....	186
1.1. Capacitatea juridică și capacitatea civilă a persoanei juridice .....	186
1.2. Definiție și structura capacității civile a persoanei juridice .....	186
Secțiunea a II-a. Capacitatea de folosință a persoanei juridice .....	187
2.1. Noțiunea de capacitate de folosință a persoanei juridice .....	187
2.2. Caracterele juridice ale capacității de folosință a persoanei juridice .....	187
2.3. Începutul capacității de folosință a persoanei juridice .....	189
2.4. Începutul capacității de folosință anticipată a persoanei juridice .....	191
2.5. Conținutul capacității de folosință a persoanei juridice .....	192
2.5.1. Conținutul capacității de folosință anticipată a persoanelor juridice .....	192
2.5.2. Conținutul capacității de folosință deplină a persoanei juridice .....	193
2.5.3. Principiul specialității capacității de folosință a persoanei juridice .....	194
2.6. Încetarea capacității de folosință a persoanei juridice .....	194
2.6.1. Încetarea capacității de folosință anticipată a persoanei juridice .....	194
2.6.2. Încetarea capacității de folosință deplină a persoanei juridice .....	194
CAPITOLUL VII. CAPACITATEA DE EXERCİȚIU A PERSOANEI JURIDICE ...	195
Secțiunea I-a. Noțiunea și specificul capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	195
1.1. Definiția capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	195
1.2. Reglementarea generală a capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	196
1.3. Reglementările speciale ale capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	196
Secțiunea a II-a. Începutul, conținutul și încetarea capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	198
2.1. Începutul capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	198
2.2. Conținutul capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	199
2.2.1. Principiile care stau la baza realizării conținutului capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	200
2.2.1.1. Principiul pluralității organelor de conducere ale persoanei juridice .....	200
2.2.1.2. Principiul răspunderii persoanelor fizice care alcătuiesc organele de conducere a persoanei juridice pentru modul cum realizează capacitatea de exercițiu a acesteia .....	200
2.2.1.3. Principiul obligativității hotărârilor și deciziilor organelor de conducere și administrare .....	202
2.2.1.4. Principiul separației de patrimonii .....	202
2.2.1.5. Principiul contrarietății de interese .....	203
2.3. Nulitatea actelor emise de organele de conducere ale persoanei juridice. Suspendarea actelor atacate .....	203
2.4. Încetarea capacității de exercițiu a persoanei juridice .....	204
CAPITOLUL VIII. IDENTIFICAREA PERSOANEI JURIDICE .....	205
Secțiunea I-a. Chestiuni preliminare .....	205
1.1. Noțiunea și importanța identificării persoanei juridice .....	205

1.1.1. Noțiune .....	205
1.1.2. Importanța identificării persoanei juridice .....	206
1.2. Natura juridică a identificării persoanei juridice .....	206
1.3. Ocrotirea atributelor de identificare a persoanelor juridice .....	206
Secțiunea a II-a. Atributele (mijloacele) de identificare a persoanei juridice .....	207
2.1. Enumerarea și clasificarea atributelor de identificare .....	207
2.2. Denumirea persoanei juridice .....	207
2.2.1. Definiție .....	207
2.2.2. Conținutul dreptului la denumire .....	207
2.2.3. Stabilirea și schimbarea denumirii .....	208
2.3. Sediul persoanei juridice .....	209
2.3.1. Definiție .....	209
2.3.2. Clasificare .....	210
2.3.3. Conținutul dreptului la sediu .....	210
2.3.4. Stabilire și schimbare .....	211
2.4. Naționalitatea persoanei juridice .....	211
Secțiunea a III-a. Alte atribute de identificare .....	211
3.1. Contul bancar al persoanei juridice .....	212
3.2. Codul de identificare fiscală al persoanei juridice .....	212
3.3. Codul unic de înregistrare .....	213
3.4. Firma .....	213
3.5. Marca .....	213
3.6. Telefonul, telexul, faxul, adresa de e-mail .....	213
<b>CAPITOLUL IX. REORGANIZAREA PERSOANEI JURIDICE .....</b>	<b>214</b>
Secțiunea I-a. Noțiune, forme și efecte .....	214
1.1. Noțiunea de reorganizare a persoanei juridice .....	214
1.1.1. Reglementare. Definiție .....	214
1.1.2. Competența de a decide reorganizarea persoanei juridice .....	215
1.2. Formele reorganizării persoanelor juridice .....	216
1.2.1. Enumerarea formelor reorganizării .....	216
1.2.1.1. Fuziunea .....	216
1.2.1.2. Divizarea .....	217
1.3. Efectele reorganizării persoanei juridice .....	218
1.3.1. Chestiuni prealabile .....	218
1.3.2. Efectele de drept civil ale reorganizării persoanei juridice .....	219
1.3.2.1. Efectul creator și efectul extinctiv .....	219
1.3.2.2. Efectul translativ (felul transmisiunii) .....	220
1.3.2.3. Întinderea răspunderii persoanei juridice dobânditoare .....	220
1.3.2.4. Transmiterea contractelor în caz de reorganizare .....	222
1.3.2.5. Data producerii efectelor reorganizării .....	222
<b>CAPITOLUL X. ÎNCETAREA PERSOANEI JURIDICE .....</b>	<b>224</b>
Secțiunea I-a. Noțiune și moduri de încetare .....	224
1.1. Noțiunea de încetare a persoanei juridice .....	224
1.1.1. Definiție .....	224
1.1.2. Reglementare .....	224
1.2. Modurile de încetare a persoanei juridice .....	225

Secțiunea a II-a. Dizolvarea persoanei juridice .....	225
2.1. Noțiunea de dizolvare a persoanei juridice .....	225
2.1.1. Definiția instituției – dizolvarea persoanei juridice .....	225
2.2. Cauzele privind dizolvarea persoanei juridice .....	226
2.2.1. Cazurile reglementate de noul Cod civil .....	226
2.2.2. Cazuri de dizolvare pentru anumite categorii de persoane juridice prevăzute în legi speciale .....	226
2.2.2.1. Dizolvarea asociațiilor și fundațiilor .....	226
2.2.2.2. Dizolvarea societăților comerciale .....	227
2.2.2.3. Dizolvarea societăților agricole .....	229
2.2.2.4. Dizolvarea societăților cooperative .....	229
2.2.2.5. Dizolvarea organizațiilor sindicale .....	229
2.2.2.6. Dizolvarea partidelor politice .....	230
2.3. Clasificarea cauzelor de dizolvare .....	230
2.4. Efectul dizolvării este lichidarea persoanei juridice .....	231
2.4.1. Noțiunea de lichidare .....	231
2.4.2. Reglementare .....	231
2.4.3. Conținutul operațiunii juridice de lichidare .....	233
2.4.4. Destinația bunurilor rămase după încheierea operațiunii de lichidare .....	234
2.4.5. Capacitatea civilă a persoanei juridice pe durata lichidării .....	234
2.4.6. Momentul la care încetează persoana juridică dizolvată .....	235
Secțiunea a III-a. Transformarea persoanei juridice .....	235
3.1. Noțiune .....	235
3.1.1. Definiție .....	235
3.1.2. Autonomia transformării persoanei juridice .....	236
3.2. Cazuri de transformare a persoanei juridice .....	236
3.3. Efectele transformării persoanei juridice .....	237
BIBLIOGRAFIE .....	238